

Η σταυροαναστάσιμη ζωή του Ἐπισκόπου
Γεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου Ἱεροθέου

*

Ὁμιλία κατὰ τὸ τεσσαρακονθήμερο μνημόσυνο
τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Χριστουπόλεως Πέτρου,
στὴν Λιβαδειά, τὴν 9-2-2013.

*

Ἡ σημερινή ἡμέρα εἶναι ἀπόδοσι τῆς ἐορτῆς τῆς Ὑπαπαντῆς. Ὁ δίκαιος Συμεών ὁ Θεοδόχος ὑποδέχθηκε στὸν Ναὸ τὴν Παναγία μὲ τὸν Χριστὸ καὶ τὸν Ἰωσήφ. Προσέλαβε δὲ στὶς ἀγκάλες του τὸν Χριστὸ καὶ προεφίτευσε.

Ἡ Ἁγία Γραφή μᾶς λέγει ὅτι ἦταν «δίκαιος» καὶ «εὐλαβής», ἐπίθετα πού δείχνουν τὸν ἐσωτερικὸ του κόσμο, ὅπως ἐκφραζόταν καὶ ἐξωτερικά. Συγχρόνως μᾶς λέγει ὅτι ἦταν «προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραὴλ», τοῦ δόθηκε Πνεῦμα Ἅγιον καὶ ἔλαβε πληροφορία ὅτι δὲν θά πεθάνη, ἂν δὲν δῷ τὸν Χριστό. Ὑπάρχει μιά διαδοχικὴ πορεία. Ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ εὐλάβειά του τὸν ὀδήγησαν στὸ νὰ λάβῃ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, νὰ δεχθῆ τὴν ἀποκάλυψη γιὰ τὴν ἔλευση τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ ἀξιωθῆ νὰ Τὸν κρατήσῃ στὰ χέρια του. Πρόκειται γιὰ μιά πορεία πρὸς τὴν θεοφάνεια καὶ τὴν θεογνωσία.

Ἐτέθη τὸ ἐρώτημα, ἂν ὁ Συμεών ἦταν Ἱερεὺς, καὶ σέ αὐτὸ δόθηκαν δύο ἀπαντήσεις. Ἡ μία ὅτι ἦταν πράγματι Ἱερεὺς, γι' αὐτὸ βρισκόταν στὸν Ναὸ ἐκείνῃ τὴν ὥρα, καὶ αὐτὴν τὴν ἀπάντησι τὴν συναντᾶμε στὴν ὑμνογραφία τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Ἰωσήφ ὁ ὑμνογράφος τὸν ἀποκαλεῖ «ἱεουργὸν ἱερώτατον», ὁ ἱερομάρτυς Μεθόδιος τὸν ἀποκαλεῖ «ἱερέα ἄριστον». Ἡ ἄλλῃ ἀπάντησι τὸν θεωρεῖ ὡς προφήτη, ὁ ὁποῖος προσῆλθε στὸν Ναὸ μὲ τὴν καθοδήγησι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὁ ἱερός Φώτιος λέγει ὅτι ἂν δὲν ἦταν Ἱερεὺς, πάντως ἦταν ἀνώτερος τοῦ Ἱερέως. Ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης τὸν ἀποκαλεῖ «ἄνδρα ἀπλῶς

πνευματοκίνητον». Πάντως, ὁ δίκαιος Συμεών ἀξιώθηκε πρὶν τὴν κοίμισί του νὰ δῆ τὸν Χριστό πού ἔγινε «φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ (σου) Ἰσραὴλ». Στὴν πραγματικότητα ὁ Ἱερέας συνδέεται στενά μέ τὸν Προφήτη καὶ ὁ Προφήτης εἶναι ἱερουργός γιὰ ὅλο τὸν κόσμο.

Ὁ ἅγιος Συμεών ὁ Θεοδόχος προανήγγειλε ὅτι ὁ Χριστός θά εἶναι «εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν» καὶ ὅτι ρομφαία θά διέλθῃ τὴν καρδιά τῆς Παναγίας, προφανῶς ἐνοώντας τὸν Σταυρό Του στὸν Γολγοθᾶ. Μέ τὸν λόγο αὐτό προανήγγειλε τὸν Σταυρό καὶ τὴν Ἀνάστασι.

Μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι ἡ Ἱερωσύνη ἔχει αὐτό τὸν σταυροαναστάσιμο χαρακτήρα. Κάθε Ἱερεὺς ὁμοιάζει μέ τὸν ἅγιο Συμεών τὸν Θεοδόχο πού λαμβάνει στά χέρια του τὸν Χριστό καὶ στὴν πραγματικότητα μετέχει τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεώς Του, κεῖται καὶ αὐτός «εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν». Ἄλλοι τὸν βλασφημοῦν καὶ ἄλλοι τὸν ἐπαινοῦν.

Εἶναι ἀγαθὴ συγκυρία σήμερα, τὴν ἀπόδοσι τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑπαπαντῆς, στὴν ὁποία ἔπαιξε ἕναν ρόλο καὶ ὁ ἅγιος Συμεών ὁ Θεοδόχος, πού τιμοῦμε ἕναν εὐλαβῆ Ἱερέα καὶ Ἐπίσκοπο ἀγαθόν, πού μέ διαφόρους τρόπους καὶ κατὰ ἀνάλογο βαθμὸ μιμήθηκε τὸν Συμεών τὸν Θεοδόχο. Ἔτσι, τὸ τεσσαρακονθήμερο μνημόσυνο τοῦ μακαριστοῦ Ἱεράρχου Μητροπολίτου Χριστουπόλεως κυροῦ Πέτρου μᾶς συγκέντρωσε ὅλους –ἐπισκόπους, Πρεσβυτέρους, λαϊκούς– στὸν Ἱερό αὐτό Μητροπολιτικό Ναό τῆς Λιβαδειᾶς, αὐτὴν τὴν μεγάλη ἡμέρα, γιὰ τὴν τέλεσι τῆς ἀναμάκτου Μυσταγωγίας ὑπὲρ ζώντων καὶ κεκοιμημένων, μέ πρόσκλησι τοῦ Ποιμενάρχου τῆς Ἱερᾶς αὐτῆς Μητροπόλεως, ἀγαπιτοῦ ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ κ. Γεωργίου.

Ἐνθυμούμαστε τὸν μακαριστό Ἱεράρχη Πέτρο καὶ ὁ νοῦς μας ἀνάγεται στὴν πνευματικὴ ἀξία καὶ τὴν δωρεὰ τῆς Ἀρχιε-

ρωσύνης, ἀφοῦ κάθε Ἀρχιερεύς εἶναι «φορεὺς τῆς μαρτυρικῆς ἱερωσύνης τοῦ Χριστοῦ», αὐτὴ πού προεφίτευσε ὁ ἅγιος Συμεὼν ὁ Θεοδόχος. Δέν πρόκειται γιὰ μιὰ κοσμικὴ ἐξουσία, ἓνα κέντρο ἐνός θεσμοῦ, ἔστω καὶ ἱεροῦ, ἀλλὰ γιὰ τὴν βίωση τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστὸς εἰσῆλθε στὸν κῆπο τῆς Γεθσημανῆς καὶ προσευχήθηκε πρὸς τὸν Πατέρα Του γιὰ τὸ ποτήριο πού ἔπρεπε νὰ πιῇ, ἀνέβηκε αἰμόφυρτος τὴν ὁδὸ τοῦ Μαρτυρίου, σταυρώθηκε στὸν Γολγοθᾶ ἐν μέσῳ ὑβρίζοντων καὶ βλασφημούντων, ἐτάφη στὸ καινὸ μνημεῖο καὶ ἀνέστη ἐκ τοῦ τάφου. Ἠγάπησε τὰ πρόβατα καὶ τελικὰ σταυρώνεται ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ πρόβατα, ἀλλὰ αὐτὴ ἡ θυσία εἶναι δόξα, τιμὴ καὶ αἰώνια σωτηρία γιὰ τοὺς πιστοὺς.

Καὶ ὁ κάθε Ἀρχιερεύς εἶναι «φορεὺς αὐτῆς τῆς μαρτυρικῆς ἱερωσύνης τοῦ Χριστοῦ», τὴν ὁποία βιώνει κατὰ διαφόρους τρόπους καὶ ποικίλους βαθμούς. Ἀναλίσκεται στὴν προσευχὴ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, θυσιάζεται στὴν ποιμαντικὴ διακονία τῶν ἀνθρώπων, αἶρει τὸ ἀπολωλὸς πρόβατο στοὺς ὤμους Του ἀνεβαίνοντας τὸν ἀνηφορικὸ δρόμο τοῦ Γολγοθᾶ, ἀκούει τοὺς ἀναστεναγμούς τῶν πτωχῶν, αἰσθάνεται τὸν πόνο τῶν ἀρρώστων, δέχεται τὰ παράπονα τῶν ἀδυνάτων, οἱ ὁποῖοι δέν μποροῦν νὰ ἀκολουθήσουν αὐτὴν τὴν ἀνηφορικὴ πορεία, πολλές φορές αἰσθάνεται στὸ σῶμα του τίς πληγές τῶν εὐεργετηθέντων καὶ πίνει τὸ ποτήριο τῶν ποικίλων δοκιμασιῶν. Ὅλα εἶναι σταυρικά, ἀλλὰ γίνονται καὶ ἀναστάσιμα, ὅταν βιώνονται ἐν Χριστῷ. Ἡ ἐπισκοπικὴ διακονία εἶναι μιὰ σταυροαναστάσιμη πορεία.

Στὸ βάθος, ὅμως, καὶ ὁ Χριστιανὸς πορεύεται τὴν σταυρικὴ ζωὴ. Ὁ ἱερός Χρυσόστομος ἀναφερόμενος στὴν συμμετοχὴ ὅλων τῶν Χριστιανῶν στὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ ἐρωτᾷ: «τί γάρ ἴδιον τοῦ τῷ Χριστῷ με γίνεσθαι κοινωνόν;», δηλαδὴ, τί εἶναι πιὸ εὐχάριστο ἀπὸ τὸ νὰ εἶναι κανεὶς κοινωνός τῶν παθημάτων

τοῦ Χριστοῦ; Καί σημειώνει ὅτι τίποτε δέν εἶναι ἰσοδύναμο καί καλύτερο ἀπό τό νά μαστιγώνεται κανείς μέ τόν Χριστό καί νά θλίβεται γιά τήν εὐσέβεια.

Εἰς τήν συνέχεια ἐρωτᾷ τόν ἀκροατή του: «Ὁ Δεσπότης σου ἐσταυρώθη καί σύ ἄνεσιν ζητεῖς; ὁ Δεσπότης σου προσιλήθη καί σύ τρυφᾷς; καί πῶς ταῦτα στρατιώτου γενναίου;». Δέν εἶναι δυνατόν νά εἴμαστε μαθητές τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ πού σταυρώθηκε στόν Γολγοθᾶ καί ἐμεῖς νά ζητᾷμε τήν ἄνεσιν καί τήν ἀσταύρωτη ζωή. Πρέπει νά ἀποδεχόμεσθε τόν Σταυρό πού ὀδηγεῖ στήν βίωση τῆς Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ. Ὅλη ἡ ζωή τοῦ Χριστιανοῦ εἶναι μέθεξι τοῦ Μυστηρίου τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Ἄν αὐτή ἡ σταυροαναστάσιμη ζωή συνδέεται μέ κάθε Χριστιανό, αὐτό πολύ περισσότερο συμβαίνει μέ τόν Κληρικό, ἰδιαίτερα τόν Ἐπίσκοπο, ἀφοῦ εἶναι «φορεῦς τῆς μαρτυρικῆς Ἱερωσύνης τοῦ Χριστοῦ».

Αὐτό ἔζησε σέ ὅλη του τήν ζωή ὁ μακαριστός Ἱεράρχης Μητροπολίτης Χριστουπόλεως κυρός Πέτρος. Δέν θά ἐκθέσω τά βιογραφικά του στοιχεῖα, πού εἶναι γνωστά στούς παρόντες πού τόν γνώριζαν, τόν εἶχαν πνευματικό πατέρα καί τόν ἀγάπησαν, ἀλλά θά ἰχνογραφήσω πολύ ἀδρά καί ἐν σχεδίῳ τόν ψυχικό του κόσμον.

Οἱ δοκιμασίες ὡς κύματα τόν κτυποῦσαν ἀπό τήν ἀρχή τῆς ζωῆς του μέχρι τό τέλος. Πειρασμοί, ὀρφάνια, φτώχεια, συκοφαντίες, διαβολές, μηχανορραφίες, ἀδικίες, ὑπονομεύσεις, διωγμοί, ψευδεῖς πληροφορίες, ἐμπόδια, ἀπαιτήσεις, καρφιά, λόγχες καί πολλά ἄλλα δεχόταν καθημερινῶς. Καί ἐκεῖνος ἀντιμετώπιζε ὅλα αὐτά μέ σταυροαναστάσιμο ἦθος, μέ ἐκκλησιαστικό φρόνημα, μέ ἡρεμία στήν καρδιά καί τό πρόσωπο, μέ φιλανθρωπία καί ἀγάπην, μέ ὑπομονή καί καρτερία, μέ τό εὐχάριστο ἐκεῖνο χαμόγελο πού διέθετε. Σέ ὅλα αὐτά

άνταποκρινόταν μέ εὐθύτητα, εἰλικρίνεια, ἐργατικότητα, ἀγάπη στόν ἄνθρωπο καί πίστη στόν Θεό. Ὁ Θεός ἐπιφυλάσσει τά ἐκλεκτά Του δῶρα στά ἀγαπιτά Του παιδιά. Ἐνας τέτοιος ἐκλεκτός δοῦλος τοῦ Θεοῦ ἦταν ὁ μακαριστός Ἱεράρχης. Μιά ἀνοικτή καρδιά γιά ὅλους ὅσοι τόν πλησίαζαν.

Παρά τίς δυσκολίες, στήν πορεία του εἶχε ἰσχυρούς συμπαραστάτες, τοῦλάχιστον ὅσους ἐγώ γνώρισα. Μνημονεύω πρῶτα τήν μακαριστή ἀδελφή του Μαρία, τήν ὁποία ἀποκαλοῦσε ἄγγελο -καί ἦταν πράγματι ἄγγελος ἐπίγειος- καί γι' αὐτό ὁ ἴδιος ἐκλαιγε ὡς μικρό παιδί μέ τήν κοίμισή της καί τήν ἐνθύμισή της, ἂν καί ἐκεῖνος ἦταν ἤδη Ἐπίσκοπος καί εὐρισκόταν σέ γεροντική ἡλικία. Σέ μία τέτοια περίπτωσι θυμήθηκα τούς ἐπιτάφιους λόγους τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου στά ἀδέλφια του, στούς ὁποίους λόγους ἐξέφραζε ὄλη τήν λεπτότητα τοῦ ἐσωτερικοῦ του κόσμου, ὅπως καί τήν λύπη τοῦ Μ. Βασιλείου γιά τήν κοίμισι τῆς μητέρας του.

Ἐπειτα, εἶχε συμπαραστάτες τά πνευματικά του παιδιά, γιά τά ὁποῖα ἦταν ὁ ἴδιος μία μητρική ἀγκαλιά, καί τήν πληθώρα τῶν Ἱερέων πού ἀνέδειξε καί συμμαρτήρησε. Ἀκόμη, εἶχε παράκλησι ἀπό τούς Ἐπισκόπους, τούς ὁποίους εἶχε ἀπό λαϊκούς κάτω ἀπό τό Πετραχίλι του καί καυχόταν γι' αὐτούς, ὅπως τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Καστορίας κ. Σεραφεῖμ καί τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Θιβῶν καί Λεβαδείας κ. Γεώργιο.

Ἐπειδή τά τελευταῖα χρόνια ἔζησε ἕνα χρονικό διάστημα στήν Λιβαδειά, θέλω νά μαρτυρήσω γιά τόν σεβασμό πού ἔδειξε στό πρόσωπό του ὁ τοπικός Ποιμενάρχης καί ἀγαπιτός ἐν Χριστῷ ἀδελφός κ. Γεώργιος, γιά τήν φιλοστοργία καί τήν εὐγνωμοσύνη πού ἐξεδήλωνε. Τόν ὑπηρετίσε ὡς φιλόστοργος υἱός, ὡς εὐγνώμων Κληρικός, ὡς πνευματικό τέκνο σέ

Πνευματικό Πατέρα. Μαρτυρῶ ὅτι καί ὁ μακαριστός Ἱεράρχης ἀγαποῦσε, τιμοῦσε καί χαιρόταν γιά τό πνευματικό του τέκνο, πού ἀνεδείχθη σέ Μητροπολίτη Θιβῶν καί Λεβαδείας, σέ διαδοχή τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου. Ὅλοι σας τό γνωρίζετε αὐτό.

Καί ἡ ἐλαχιστότητά μου δέχθηκε μερικά ψυχία τῆς εὐκλεοῦς πατρικῆς καρδιάς τοῦ μακαριστοῦ Ἱεράρχου. Ὅταν μετά τήν κοίμησι τοῦ πνευματικοῦ μου Πατρός προσπαθοῦσα νά ἐντοπίσω τόν Κληρικό στόν ὁποῖο θά ἐναπέθετα τόν κάματο τῆς ψυχῆς μου, διέκρινα τόν τότε Ἀρχιμανδρίτη Πέτρο Λακτυλίδη καί μετέπειτα Ἐπίσκοπο Χριστουπόλεως κυρό Πέτρο. Ἐκεῖνος ἀποδέχθηκε διστακτικά καί ταπεινά αὐτό τό ἔργο, συμπεριφερόταν ὡς ἀδελφός ἀγαπιτός, ὁμιλοῦσε μέ σεμνότητα καί φιλοστοργία, ἐνδιαφερόταν γιά τήν ζωή μου. Εἶμαι εὐγνώμων στόν Θεό γιά τήν δωρεά αὐτή, γιά τήν ἀγάπη του, τήν φιλοξενία του, τό ἴλαρό πρόσωπό του, τήν φιλαδελφία του καί πολλά ἄλλα.

Ὅλοι ὅσοι βρισκόμαστε τήν ὥρα αὐτή στό ἱερό μνημόσυνο τοῦ μακαριστοῦ αὐτοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀνδρός, ἀναγνωρίζουμε τήν μεγάλη προσφορά του στήν Ἐκκλησία, μέ τήν καρδιακή προσέγγισι τῶν ἐκκλησιαστικῶν προβλημάτων, μέ τήν ἀνεξικακία του καί τό φιλόκαλο πνεῦμα του, μέ τό ἐκκλησιαστικό φρόνημά του, μέ τό ἐκκλησιαστικό ἦθος καί τήν ἐργατικότητα του, μέ τήν ἀπλότητα καί τό φιλότιμό του, μέ τήν τιμιότητα καί τήν διαφάνειά του, μέ τήν φιλοθεΐα καί τήν φιλανθρωπία του, μέ τό καθαρό βλέμμα του καί τήν εὐθύτητα τοῦ χαρακτῆρος του, μέ τό παιδικό χαμόγελό του καί τήν γηραλέα σοφία του, μέ τά ποικίλα χαρίσματά του, φυσικά καί ἐκκλησιαστικά. Ἦταν ἀναλογικά ἕνας ἄλλος Συμεών «δίκαιος καί εὐλαβής», πού κράτισε τόν Χριστό στά χέρια του κάθε

φορά πού λειτουργοῦσε καί Τόν εὐεργέτισε στά πρόσωπα τῶν πονεμένων ἀδελφῶν Του καί σκορποῦσε παράκλησι στὸν νέον Ἰσραήλ τῆς Χάριτος.

Στὴν περίπτωσή του ὁ ἐπισκοπικός τίτλος -Χριστουπόλεως- προσιδιάζει στὴν προσωπικότητά του καί τὴν προσφορά του, ἀλλὰ καί τὴν κατάληξή του, ἀφοῦ ἐκτιμοῦμε ὅτι εἶναι πολίτης τοῦ Χριστοῦ στὴν Πόλι τὴν οὐράνια, ὅπως τὴν περιγράφει ἡ Ἀποκάλυψη τοῦ Ἰωάννου. Πιστεύουμε ὅτι στὴν περίπτωσι αὐτή ἰσχύει ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· «Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὃ ἐστὶν ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ Θεοῦ» (Ἀπ. β', 7).

Μακαριστέ Γέροντα, σέ εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅσα ἔπραξες, γιὰ ὅσα ἔδειξες, γιὰ ὅσα ἐδίδαξες, γιὰ ὅ,τι ἦσουν καί γιὰ ὅ,τι εἶσαι. Αἰωνία σου ἡ μνήμη, δίκαιε καί εὐλαβῆ Ἐπίσκοπε τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.-